

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 8

van **VERA CELIS**

datum: 1 oktober 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Geletterdheidstrajecten voor ouders - Initiatieven

Het aantal leerlingen dat thuis geen Nederlands spreekt, zit al enkele jaren in stijgende lijn. Dat blijkt uit de antwoorden op de verschillende schriftelijke vragen ter zake die ik aan de minister heb gesteld in de laatste jaren. Nochtans is het noodzakelijk dat kinderen niet enkel op school, maar ook in de thuisomgeving voldoende in contact komen met het Nederlands. Dit is in veel huisgezinnen geen evidentie. Veel anderstalige ouders worstelen namelijk zelf met de kennis van het Nederlands.

Het volwassenenonderwijs speelt via NT2 (Nederlands als tweede taal) een belangrijke rol om die noodzakelijke kennis van het Nederlands bij te brengen. Om de toeleiding naar NT2 te stimuleren en de drempel voor ouders te verlagen, zijn projecten zoals School en ouder, Ouder en school zeer waardevol. In dit project slaan centra voor basiseducatie (CBE) en scholen uit het leerplichtonderwijs de handen in elkaar om op een laagdrempelige manier lessen Nederlands voor ouders te organiseren in de school van hun kind.

In het Strategisch Plan Geletterdheid (2017-2024) gaf de minister zelf aan dergelijke geïntegreerde geletterdheidstrajecten structureel te willen verankeren. Ook in haar antwoord op vraag om uitleg nr. 1369 van 30 maart 2017 gaf de minister aan dat zij trajecten zoals School en ouder, Ouder en school verder wou uitwerken.

1. Kan de minister een toelichting geven over haar ambitie om projecten zoals School en ouder, Ouder en school verder uit te werken? Welke stappen heeft zij reeds gezet? Welke doelstellingen hebben deze initiatieven? Op welke schaal opereren zij en hoeveel ouders nemen deel? Op welke ondersteuning kunnen zij rekenen vanuit de administratie?
2. Heeft de minister verder nog zicht op samenwerkingen tussen basiseducatie en scholen uit het leerplichtonderwijs om ouders te bereiken?
3. Plant de minister samen met de partners op het veld verder nog initiatieven om op een laagdrempelige manier meer ouders te stimuleren om Nederlands te leren of om een opleiding NT2 te volgen in het volwassenenonderwijs?

ANTWOORD

op vraag nr. 8 van 1 oktober 2018

van **VERA CELIS**

1+3. Ik zal de vragen 1. en 3. samen beantwoorden omdat mijn ambitie om projecten zoals School en Ouder, Ouder en School verder uit te werken niet los kan gezien worden van de initiatieven die ik het afgelopen jaar heb genomen en nog zal nemen om deze of andere projecten te stimuleren samen met de partners op het veld. Op die manier wil ik voor ouders meer geletterdheidskansen creëren, niet alleen binnen de context van de school van hun kinderen, maar bijvoorbeeld ook binnen de context van welzijnswerking of binnen de context van hun integratie of inburgering. Ik hanteer bewust het begrip 'geletterdheid'. De focus van deze projecten is immers niet alleen het bijbrengen van de kennis van het Nederlands bij anderstalige ouders. Het doel van deze projecten is om breed in te zetten op alle geletterdheidsvaardigheden (taal, rekenen en ICT-vaardigheden) bij alle laaggeletterde ouders.

In navolging van de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 september 2017 heeft mijn administratie met meer dan 30 andere overheidsactoren of organisaties uit het veld een participatief proces gelopen om het Strategisch Plan Geletterdheid verder te concretiseren in acties en engagementen van alle betrokken actoren. Dit heeft geresulteerd in een engagementsverklaring die ik op 26 oktober 2018 heb voorgelegd aan mijn collega's van de Vlaamse Regering. Op 9 november 2018 vindt de officiële kick-off van het Plan plaats. Zoals de Vlaams volksvertegenwoordiger weet vormt het creëren van geletterdheidskansen binnen een familieomgeving een aparte focus binnen het Plan, met als doel de overdracht van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken.

Zoals ik aangaf in het antwoord op vraag om uitleg nr. 1369 van 30 maart 2017 hebben de ouderkoepels in 2016 besloten om geletterdheid als thema op te nemen in hun driejaarlijkse beheersovereenkomst.

De ouderkoepels hebben ook naar de toekomst toe hun engagementen inzake geletterdheid bevestigd en zullen: de initiatieven van de Centra voor Basiseducatie bekend maken, de week van de geletterdheid mee promoten, ad hoc meewerken aan de implementatie van geletterdheidsinitiatieven,...

Gedurende twee schooljaren (2018-2019 en 2019-2020) is de jaarlijkse campagne 'Week van de Geletterdheid' gericht op 'laaggeletterde ouders'. In 2018-2019 is de sensibilisering vooral gericht op intermediairen die werken met ouders (gezinsondersteuners, ...). Daarvoor is een samenwerking aangegaan met Kind en Gezin en de Gezinsbond. Samen met hen werd een onlineomgeving gemaakt voor opvoedingsondersteuners. Op deze omgeving worden inspirerende verhalen, voorbeelden, projecten,... over werken aan geletterdheid met ouders gedeeld. Daarnaast zullen er enkele lokale trefdagen worden georganiseerd die in het teken staan van geletterdheid en ouders. Op deze trefdagen zullen mensen uit het volwassenenonderwijs (lesgevers en stafmedewerkers van CBE, CVO,...), opvoedingsondersteuners, e.d. uitgenodigd worden.

Voor het campagnejaar 2019-2020 willen we kleuter- en lagere scholen ertoe aanzetten een 'geletterde school' te worden naar ouders toe. We willen sensibiliseren bij medewerkers van basisscholen over de problematiek van

laaggeletterdheid, hoe deze problematiek te herkennen valt, welke acties zij kunnen ondernemen om meer toegankelijk te zijn, welke ondersteuning ze op hun school kunnen bieden voor ouders en waar ze ouders naar kunnen doorverwijzen. Hiervoor zal samengewerkt worden met de afdeling communicatie van het departement Onderwijs en Vorming (Klasse, Klascement, Canon Cultuurcel,...).

De Centra voor Basiseducatie, VOCVO en Kind en Gezin willen tijdens de looptijd van het Plan samen een bouwstenenaanbod uitwerken voor ouders gericht op topics zoals opvoeding, digitale vaardigheden, taalontwikkeling (taalrijke omgeving), communicatie,... Dit is een geheel van specifieke - eventueel eerder korte - educatieve programma's die als bouwstenen op maat van de organisatoren tot een zinvol geheel kunnen gecombineerd worden. Dit aanbod willen ze ook uitwerken op maat van ouders in armoede, opdat deze versterkt worden in de opvoeding van hun kinderen.

De Centra voor Basiseducatie, VOCVO en Kind Gezin willen ook samen met de Agentschappen voor integratie en Inburgering, het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en VVSG de mogelijkheden onderzoeken om initiatieven zoals de AMIF-projecten die gericht zijn op laaggeletterde anderstalige moeders te verankeren.

Uiteraard lopen ook alle andere bestaande initiatieven verder. Daarvan maakte ik onder meer melding in het antwoord op de vraag om uitleg nr. 1369 (zie daarvoor ook het antwoord op vraag 2). De Vlaams volksvertegenwoordiger zal vaststellen dat bij al deze initiatieven de Centra voor Basiseducatie de spilfiguur zijn. Daarom heb ik in het kader van de wijzigingen aan het decreet Volwassenenonderwijs er voor gekozen heb om een open end financiering in te bouwen voor de Centra voor Basiseducatie. Op deze manier wil ik hen in de toekomst meer financiële ademruimte geven zodat zij maximaal kunnen inzetten op hun rol als geletterdheidsexpert en nog meer partnerschappen kunnen uitbouwen.

2. In bijlage 1 vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger het overzicht van samenwerkingen tussen de basiseducatie en scholen uit kleuter en/of leerplichtonderwijs om ouders te bereiken, die op dit ogenblik lopen in 9 Centra voor Basiseducatie. 4 Centra voor Basiseducatie konden niet tijdig de nodige gegevens aanleveren. Op dit ogenblik worden dergelijke gegevens immers nog niet automatisch door mijn administratie verwerkt. In het kader van de opvolging en de monitoring van het Strategisch Plan Geletterdheid is er een meetplan opgesteld door middel waarvan er in de toekomst zal getracht worden om over meer volledige gegevens te beschikken over het aantal samenwerkingen met de Centra voor Basiseducatie. Ook in het kader van de uitvoering de recent goedgekeurde nieuwe decreet inzake de financiering van de basiseducatie zal een betere monitoring zich opdringen.

BIJLAGE

Overzicht van samenwerkingen tussen de basiseducatie en scholen uit kleuter en/of leerplichtonderwijs om ouders te bereiken